

Geroldův neskutečný trik

Raymond E. Feist

Komikův humor začal kysnout. S jazykem problémy neměl, protože Nagafie byla kdysi britskou kolonií. Některé vtipy byly až příliš „americké“, ale nezápasil jen s kulturními rozdíly. Zkrátka řečeno, byl otrěsný.

„Vypadá to, že ho brzy vypískaj,“ řekla Jillian, nahnula se k zrcadlu a studovala svůj make-up.

„Je to spontánní publikum,“ řekl velký Geroldo.

„To je celý Quincy Monrow, sjednat nám angažmá uprostřed občanské války,“ řekla Jillian a zašermovala rukou před obličejem, jako by se chtěla zbavit všudypřítomného oparu kouře, který vyplňoval komůrku, považovanou v divadle Viktorie v Dafa-el-bara za šatnu.

Geroldo mladou ženu obešel, stoupl si před zrcadlo a zkoumal svůj zevnějšek. Odpovídal přes rameno jejímu odrazu v zrcadle. „To není občanská válka.“ Stáhl si ukazovákem spodní víčko, jako kdyby tak v matném světle jediné žárovky nad hlavou lépe viděl. „Mají jen trochu... divočejší politiku. Quincy přísahal, že to bude naše poslední... těžká štace, jestli nám to vyjde. Říkal, že v Evropě jsou v létě trhy, kde se dají vydělat slušné peníze.“

„Slyšela jsem střelbu, můžu na to přísahat,“ řekla Jillian a ještě naposled, než opustí šatnu, si prohlédla svůj kostým.

„To byl ohňostroj,“ odpověděl kouzelník. A mimoto, v té zprávě z Ministerstva zahraničí pouze nabádali k opatrnosti.“

„V jaké zprávě?“ řekla Jillian a obličej jí potemněl hněvem. „Chceš říct, že Ministerstvo zahraničí vydalo pro Nagafii varování a tys mi o tom neřekl?“

Geroldo se otočil a usmál se. Se svým nalíčením a špatně spravenými zuby vypadal spíš jako zmalovaný klaun než jako mistr kouzelník. „Nechtěl jsem tě znepokojovat, drahoušku.“

„Nechtěl jsi mě znepokojoovat?“ křičela Jillian. Popošla k němu tak blízko, že měli málem nos na nose. „Chceš říct, žeš věděl, že bych s tebou nejela, ty idiote ožralej!“

„Nestrpím, aby se mnou někdo takhle mluvil, slečno. Jsem tvůj otec!“

„Nejsi. Jsi jen člověk, za kterého byla moje matka provdaná, když zemřela. A to je rozdíl.“

„Jsem tvůj nevlastní otec,“ řekl a bez mrknutí oka snášel její upřený pohled.

Jillian vzdychla a zavřela oči. Po chvílce mlčení je otevřela: „Ale jsi můj otec, vždycky jsi byl, zvlášť když na tom záleželo.“ Pak nechala hněv odplynout, jako vždycky, když šlo o Jerryho, a dala mu pusu na nos. „Ale koukej dělat dobrotu. Tohle je muslimská země a pití alkoholu tu neviděj rádi.“

„Neměl jsem ani kapku...“

„Od snídaně,“ dopověděla za něj.

„Tak jen kapku, abych se trochu uklidnil,“ řekl a pokračoval v prohlídce svého obličeje v zrcadle.

„Až přijedeme domů, měl by sis začít hledat nějakou jinou holku,“ řekla Jillian.

Geroldo se otočil. „Proč?“

„Uvažuji o tom, že toho nechám,“ oznámila Jillian. „Budeš snad potřebovat dvě pitomý holky?“

„A proč toho chceš nechat?“ zeptal se.

„Protože je mi třicet dva a vypadám na čtyřicet dva!“ řekla Jillian a dál studovala svůj odraz v zrcadle. Měla hubený obličej a snažila se udržovat fit, protože ji práce na jevišti vyčerpávala. Ale přesto bezpečně věděla, že by o ní žádný muž neřekl, že je krásná. Zajímavá, přitažlivá, možná dokonce „hezká“, ale nikdy ne krásná. „Potkávám tu akorát komiky, saxofonisty a obchodní cestující. Všichni jsou ženatý, teplý, závislý na drogách nebo blbý jako troky.“ Mluvila stále tišeji, přestože sem dveřmi doléhaly výkřiky rozzuřeného publika. „Chtěla bych si najít muže, vdát se a mít děti, Jerry. Zas tolik let už mi nezbývá.“

Geroldo se zrovna chystal něco říct, když vtom se otevřely dveře. „Neumíte zaklepat?“ křičela Jillian na inspicienta.

„Jste na řadě,“ řekl inspicient. Její otázku ignoroval, ale tvářil se, jako by sestavoval soupis všech flitrů na jejím kostýmu. V punčocháčích tělové barvy pod krátkými šaty vypadala Jillian polonahá, přestože byla zahalená od hlavy až k patě.

„Vynasnažte se podat dobrý výkon,“ pokračoval etonským akcentem, jehož nepatřičnost ještě zdůrazňoval jeho typicky arabský vzhled. „Lituji, že to musím říci, ale o toho komika obecenstvo příliš nestálo.“

Najednou se zezadu z divadla ozvaly hlasité výstřely.

Jillian nadskočila a zakryla si dlaní ústa. „Co to bylo?“

„*Velice* lituji, že to musím říci, ale to byl ten komik,“ řekl inspicient nervózně. „Dnes večer je v hledišti plukovník Zosma. Měl dojem, že ten komik byl velmi špatný.“ Zavrtěl hlavou. „Špatné představení. Velmi špatné. Měli byste se kvůli plukovníkovi pokusit o ten nejlepší výkon. Náš vůdce je někdy... nevypočitatelný,“ dokončil větu a odešel.

Sotva se za ním zavřely dveře, hlesla Jillian: „Zosma! To je ten vrah...“

„Tak Jillian,“ řekl Geroldo a vstal. „Oslníme je. Ty venkovani v životě žádný z našich divů neviděli.“

„Ty venkovani? Vždyť mají automatické zbraně,“ řekla Jillian a na tváři se jí mísil hněv s hrůzou. „A evidentně jsou odhodlaný je použít. Takovýhle divadelní kritiky jsi, Jerry, ještě neměl.“

„No, prostě uděláme, co se dá, ne?“ řekl a chtěl z místnosti odejít. Jillian ho chytla za ruku. Tiše, ale naléhavě žadonila: „Už od dětství jsi mi, Jerry, vyprávěl o nějakém svém ‚neskutečném triku‘. Teď možná nastala ta pravá chvíle, abys ho použil.“

Geroldo se zarazil. „Je to hrozně těžký, Jillian, a příliš delikátní na tak velký prostor. A hlavně se to musí absolutně dokonale načasovat.“ Chvilí mlčel. „Navíc jsem to už léta necvičil. I když nevím, jestli je nějaké cvičení zapotřebí.“ Zavrtěl hlavou a téměř nepřítomně dodal: „Je mi líto, ale nedokážu si představit, jak by nám zrovna tenhle trik mohl pomoci.“

Vykročil úzkou, tmavou chodbou k postrannímu vchodu na jeviště, zatímco divadelní technici stěhovali jeho rekvizity na místa, která jim ráno vyznačil. Jillian ho předběhla: „Než umřu, chtěla bych vědět, co je to za trik.“

Znovu ji poplácal po ruce: „Jednou ti to povím.“

Odhrnul po straně oponu a nakoukl do hlediště, Jillian se sehnula a vmáčkla mu hlavu pod bradu, aby se mohla podívat také. Divadlo bylo postaveno v době anglického kolonialismu, v křeslech seděli prostí lidé, většinou na sobě měli bílou košili a černé kalhoty, i když tu a tam bylo vidět obleky nebo tradiční oděv. První balkón byl narván muži ve vojenských uniformách, všichni měli zbraně. Každou uličku střežili vojáci s automaty. Ve visuté lóži na opačné straně jeviště se křenil mohutný muž s absurdním počtem medailí na prsou.

Jillian se při pohledu na ten úsměšek zachvěla.

Potom zvukař pustil z pásku hudbu a Geroldo pokynul: „Jdeme na to.“ Když se rozvírala opona, Jillian hlesla: „Jerry, já mám strach.“

Geroldo se usmál svým nejkrásnějším úsměvem: „Odvahu, dcero. Vydržíme.“

Vykročil do středu jeviště, pozdravován mručením diváků. Když se objevila Jillian, několik mužů se zasmálo, další začali hulákat a jásat při pohledu na zdánlivě obnažené ženské tělo.

Jillian zalitovala, že si pro punčocháče místo tělové barvy nezvolila černou.

Publikum ztichlo v očekávání, jejich tváře vypadaly v odrazu jevištních světel ještě nenávisnější. Zčásti schované ve tmě, zčásti osvětlené, podobaly se spíš nějaké démonické porotě než divákům dychtícím po zábavě. Jillian potlačila své obavy a spolehla se na nacvičené pohyby. Soustředění na výstup jí pomohlo zapomenout na strach.

Představení začalo jako obvykle s kruhy, hedvábnými šátky a cylindry, a rychle postupovalo k náročnějším iluzím. Rekvizity byly sice staré, ale dobře udržované, a i když ve Spojených státech by výběr kouzel působil fádně, staromódně, nebo dokonce kuriózně, ve venkovských divadlech v menších

zemích měl velký Geroldo se svou nevlastní dcerou po léta stabilní, ne-li skvělý finanční úspěch.

Jenže dnešní večer byl jiný. Seděl tu plukovník Izar Zosma – nedávno „zvolený“ nepatrnou většinou v klání o jediném kandidátovi, při němž hlasovací lítky počítali jeho ozbrojenci, a zubil se na představení. Ve výrazu toho muže nebyla ani špetka radosti. Týden staré strniště na neoholené bradě dodávalo jeho temným rysům ještě zlověstnějšího vzezření. Seděl bez hnutí, s neúnavným úšklebkem, a s každým dalším okamžikem, který uplynul bez jakékoliv odezvy z hlediště, si byla Jillian jistější, že jejich život je v nebezpečí.

Pak začalo představení drhnout. Kouzlo na jevišti je vždycky otázka rytmu a správného načasování. I nepatrné zaváhání může celý efekt zkazit. Neobratně podaná rekvizita, nemotornost při výměně, a Geroldo s Jillian museli pořád dotahovat hudbu.

Magnetofon byl neúprosný. Šikovní dirigent by byl dokázal chybu zamaskovat, ale nahrávka každé další šlápnutí vedle ještě podtrhla.

Než se dostali k vyvrcholení celého výstupu, zavládlo v divadle hrobové ticho. Jen hudba z magnetofonu se linula sálem. Jillian chystala poslední iluzi a skřípění rekvizit posunovaných po nerovné podlaze jeviště jí drásalo nervy. Geroldův plynulý výklad se v divadle rozléhal, jako by byl sál prázdný. Jillian se zoufale snažila nechvět se.

Geroldo přistoupil k poslední fázi příprav na iluzi Truhla smrti. Předváděl meče, které k ní užívá, ostré jako břit, meče, které bude Jillian zasouvat do truhly, a kterým se jeho tělo bude obratně vyhýbat, když tu najednou plukovník Zosma povstal.

Všechny oči v divadle se upřely k diktátorovi. Přehoupl se přes okraj balkonu a svižně seskočil na jeviště. Mohutný muž krácel lehce jako atlet, k místu, kde stál Geroldo. Zvukař zastavil hudbu.

Plukovník natáhl ruku a Geroldo mu do ní meč neochotně vložil. Plukovník sevřel jilec meče a zčista jasna s ním sekl do

vzduchu, až Jillian ucouvla. Projel Geroldovi asi dva centimetry před nosem, ale starý kouzelník se ani nehnul.

S překvapivě kultivovaným přízvukem Zosma řekl: „Vždycky jsem tenhle trik miloval.“ Plácl si plochou stranou čepele do dlaně. „Vždycky jsem chtěl vědět, jak to vy kouzelníci děláte.“

Geroldo se usmál: „Kouzelník nikdy...“

„Neprozradí svůj trik!“ křikl Zosma a celé hlediště zatajilo dech. „Můžu tě dát zastřelit, když mi to neřekneš.“

Geroldo namítl: „Ale, Vaše Excellence...“

„Plukovníku!“ Zosma svůj titul téměř zasyčel. „A ty,“ řekl Jillian, „otevři tu truhlu.“

Jillian na okamžik zaváhala, ale pak truhlu otevřela. Plukovník se podíval dovnitř, přešel celý vnitřek truhly rukou a pak se napřímil. „Vlez tam,“ přikázal Geroldovi.

Jerry pohlédl na Jillian, teď popelavě bledou, a špitl: „Odvahu, dcero.“

Jerry vstoupil do truhly, a když nic jiného, vypadal důstojněji, než ho kdy Jillian zažila. Byl sice opilec, samá deprese, a v každém ohledu jen průměrný eskamotér, ale byl to její jediný příbuzný a Jillian ho milovala. A teď se jí ho nějaký blázen chystal zabít přímo před očima.

„Meče budu zasouvat já!“ křikl Zosma, když Jillian za svým nevlastním otcem truhlu zavřela.

Obrátil se k Jillian: „Vy západáci si myslíte, že jsme troubové! Ale já vím, že tenhle trik funguje jen proto, že on přesně ví, kam ty meče strčíš, napřed jeden semhle, pak další a pak třetí, a on se kolem nich dovede rafinovaně ovinout. Tak se podíváme, jestli má rád překvapení!“

Zosma se obrátil, obešel truhlu, vybral si náhodně jeden otvor a zarazil do něj meč. Jillian vyjekla, ale z hlediště se neozval ani hlásek. Jillian se tak třásla kolena, že se sotva držela na nohou. Ten otvor užívali pro pátý meč, a kdyby byl Jeny ve špatné poloze, nabodl by ho jako kuře na rožeň.

Meč projel truhlou, ale neozvalo se nic.

Jillian doufala, že Jerry poslouchá, kam ten blázen jde, a snaží se odhadnout, kudy meč projede. Jako kdyby jí Zosma

četl myšlenky, sebral ze stolu další meč a po špičkách truhlu obešel. Pak vsunul čepel do dalšího otvoru a rychle ho zarazil dovnitř. Jillian si všimla nepatrného pozastavení, jako kdyby narazil na odpor, ale pak čepel vklouzla na své místo. Muž v truhle nevydal ani hlásku a Jillian se opět přinutila dýchat.

Do truhly se vždycky zasouvalo devět mečů a při každém dalším musel Geroldo zaujmout obtížnější polohu. Aby ten trik mohl přežít, musel se pevně přitisknout k ploché straně čepelí, které již v truhle byly. Ale rozhodující bylo samozřejmě jejich pořadí.

Zosma rychle zasunul třetí, čtvrtou a pátou čepel, ale z truhly stále nebylo nic slyšet. Jillian se bála, že Jerryho zabil hned první meč, a proto se neozývá.

Zosma zpomalil, jako by každá další čepel měla být ta poslední. Šestá vklouzla na své místo, pak sedmá a osmá. Nakonec došlo na devátou. Zosma zaváhal nad horním otvorem, který by za normálních okolností byl skutečně posledním v pořadí. Ale jestli Jeny není ve správné poloze, protože se musel vyhnout těm osmi, čekala ho smrtelná rána.

Plukovník Zosma nasadil čepel, chvíli počkal a pak ji prudce zarazil dovnitř. Setkala se s odporem a Jillian cítila, jak se jí podlamují nohy. Byla to součást čísla, efekt, který míval odezvu i u nejznuděnějších diváků. A zase to zapůsobilo, protože publikum, až dosud tiché, prudce vydechlo.

Zosma zarazil meč až po jilec a čekal. Obešel truhlu a konečně řekl: „Vyndejte je!“ Jillian se v duchu modlila a vytahovala meče v dohodnutém pořadí, aby se Jerry, pokud je ještě pořád naživu, vyhnul dalšímu zranění. Když vyndala poslední čepel, Zosma zavelel: „Otevři truhlu!“ Jillian sáhla po zámku, ruka se jí přitom viditelně chvěla. Otočila klíčem a truhlu otevřela. Rozevřela se doširoka jako obrovská škeble a vystavila na odiv svůj obsah.

Velký Geroldo, mistr iluzionista, miláček pěti kontinentů, samozvaný člen kouzelnické dvorany slávy, se krčil v jejím nitru.

„Jillian, drahoušku, podej mi ruku, jsem tady trochu stěsnaný.“ Jillian natáhla ruku a vsunula ji Jerrymu pod paži,

aby ho mohla podepřít, až bude z truhly vylézat. Řekl jí šeptem: „Ten milý plukovník byl tak pomalý, že jsem při čekání na finále trochu ztuhnul.“

Hlediště šlelo.

Zosma se chvíli tvářil, jako by prohrál důležitou bitvu, ale pak se mu vrátil jeho šílený úšklebek. „Nádhera,“ křikl. Plácl Gerolda do zad a poznamenal: „Jsi dobrý, příteli, velmi dobrý. Jsem velmi příjemně překvapen.“ Obrátil se ke své lóži, kde na něj čekala jeho suita, a křikl na jednoho důstojníka, „Dej tomu muži nějaké peníze. A dohlédni, ať se se svou asistentkou dostane zítra v bezpečí na letiště!“

Naznačil gestem, že odchází a vojáci v hledišti rychle vyrazili za ním, aby ho mohli krýt, dokud se za kouzelníkem a jeho nevlastní dcerou bude zavírat opona.

Geroldo si upravil šaty a pomalu se vydal k šatně. Byl slabý v kolenou a Jillian mu spěchala na pomoc. „Vypadáš strašlivě,“ zašeptala.

„Tady ne,“ odpověděl, a tak ho Jillian mlčky téměř nesla do šatny. Když mu pomohla usednout, ozvalo se zaklepání na dveře. Otevřela je, za nimi stál voják a podával jí obálku. Jillian si ji vzala, zavřela dveře a podívala se dovnitř. „Jerry, je tu přes deset tisíc liber.“

„Dobře,“ řekl Geroldo. Budeme je potřebovat. Teď buď prosím tě tak hodná a pošli pro inspicienta. Ať sežene v tichosti nějakého diskrétního doktora a co nejdřív ho sem přivede.

„Doktora?“ podivila se Jillian. „A co se děje?“

Geroldo, který by za nic na světě nepromarnil divadelní efekt, se pomalu postavil, rozepl si frak a odhalil svou čistě bílou košili. Po chvíli Jillian uviděla, jak se na ní objevuje červená skvrna, pak další a pak najednou se krev začala valit proudem. Geroldo zbledl.

„Nejlepší trik, který znám, dcero, a který jsem nikdy neměl v úmyslu předvádět, měl do dnešního dne pro divadlo pramalý význam.“ Pomalu se zvrátil do křesla. „Naučil jsem se ho kdysi od jednoho fakíra.“ A když už téměř omdléval, zasípal: „Je to taková divnůstka, za určitých okolností dokážu na delší dobu zadržet krvácení.“

Jillian šla ke dveřím zavolat inspicienta a velký Geroldo se sesul se židle. Než ztratil vědomí, myslel na to, že to nebylo právě nejpříjemnější místo a ideální obecnstvo pro jeho neskutečný trik, který tolik let tajil. Až ho dá doktor zase dohromady, bude muset vymyslet nějaký způsob, jak ho zařadit do svého vystoupení. Ale stejně to bylo, proletělo mu hlavou, když už ho obestíraly mrákoty, perfektně načasované.

*Vyšlo ve sborníku David Copperfield uvádí
Neuvěřitelné příběhy,
Columbus a Knižní klub 1996
Přeložila Milena Turbová*